

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 Telefon-szám 16.

Semsey Boldizsár temetése.

Eperjes, 1914. január 4.

Ma temettük Semsey Boldizsárt, Sárosvármegye felejthetetlen emlékű főispánját. A mélységes, nagy gyásznak, őszinte, ezrek lelkében érzett részvétnek méltó külső kifejezője a temetés, melyen nemcsak egész vármegyénk s városunk társadalma, hanem a szomszédos megyék s városok küldöttségei is megjelentek, hogy utolsó útjára kísérjék azt a nemes, nagyszívű, széplelkű férfiút, kit mindenki tisztelt, mindenki szeretett, ha egyszer közelébe ért.

Impozáns volt a temetés külső képe.

A temetési szertartás d. e. 11^{1/2} órára volt kitűzve s már órákkal megelőzőleg csak úgy feketéllett a megyeháza környéke a gyászoló közönség óriási tömegétől.

A ravatal a vármegyeháza nagytermében volt felállítva. Ugyanazon a helyen, ahol nyolcadfél év előtt iktattuk nagy ünnepségek közepette főispáni méltóságába.

A temetési szertartást *Zaborovszky Béla* eperjesi prépost-plébános végezte fényes papi segédlettel. A szertartás végeztével a megye közönsége nevében *Bánó Aladár* búcsúztatta:

„Gyászbaborult szívvel, megilletődve állok e helyen — úgymond — hol, alig mult 7 esztendeje, e vármegye nevében örömpesve üdvözöltelek.

A viruló tavasznak májusi színpompájában; a tavasz fakadó reményeivel kebledben foglaltad el akkor itt e helyen alkotmányos főispániszékedet.

Most pedig, a teljesített kötelesség nemes gyümölcseivel ékes ősz után, a kiháló természet fagyos tele dermesztette meg nemes lényedet, s áldásként hullatott kristályos hó pelyheiből terített szemfedőt örök álmaidhoz!

Méltóan Tehozzád!

Mert hiszen Te a fenségesen egyszerű természetnek, a kristálytisza természetességnek igaz embere valál!

Egész életed, egész lényed a természet nagy harmóniája volt:

Megteremtetted a szeretet harmóniáját a családi életben!

Megteremtetted a békés együttműködés, a nemes munkálkodás harmóniáját a kormányzatodra bízott vármegyében.

Nemes szíved szeretetének kincseiből juttatál mindenkinek — szegénynek, gazdagnak egyaránt; nemes lelked önzetlenségével csak Hazád, csak szeretett vármegyéd közjában munkáltál szüntelen; s emlékoszlop gyanánt sziklaszilárd védbástyát teremtettél benne, a nemzetellenes törekvések ellen!

És amikor minden kötelességedet híven teljesítetted és szenvedő tested megváltásért esdett, egy igazi nagy lélek hősies önmegadásával, megbékélt kebelled, kiengesztelődve tértél vissza nagy Alkotódhoz!

De itt hagytad közöttünk nemes példaadásodat, fenkölt Szellemedet, hű Emlékedet; hálás kegyelettel híven fogjuk megőrizni időtlen-időkig!

Puritán egyszerűségedet, hangzatos szöveggel csak sérteni tudnám, miért is gyászbaborult vármegyéd néma fájdalmával, — egyszerű szavakkal, — de tisztelőid, nagyrabecsülőd ezreinek egybeforrott szíve-dobbanásával veszek búcsút Tőled:

Nemes Lélek, Isten Veled!

A beszéd mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre, akik szorongással töltötték meg a nagytermet.

Majd a főszolgabírák leemelték a koporsót s ráhelyezték a gyászkocsira.

Nyolcadfél év előtt ugyancsak ők emelték fel székén ősi szokás szerint s bemutatták a közönségnek az installált Comest.

Megindult a temetési menet, melynek élén két kocsis koszorúval megrakva haladt.

A különvonat, amely a megboldogult tetemét s a gyászoló közönséget vitte, d. u. 2 ó. 13 p.-kor hagyta el az eperjesi pályaudvart.

Demétére, ősei földjére, ahol pihenni vágyott, 3 órakor érkezett a vonat. A falu s a környék népe ünneplő ruhában vonult ki ura utolsó fogadására.

A koporsót a megyei tisztikar tagjai emelték le s vitték a régi kastély udvarára, ahol a temetési szertartás lefolyt.

A temetést a boldogult kívánságához képest *Zsebráczky Géza* bártfai plébános végezte *Hedry Lajos* töltszéki és *Dobránszky János* siroakai plébánosok segédletével.

A kastély udvarát teljesen betöltötte a gyászoló közönség, amelynek nagy része Eperjesről kísérte egykori szeretett főispánját.

A szertartás végeztével a boldogultat a családi sírboltba helyezték.

A különvonat 4 ó. 15 p.-kor hozta vissza a gyászoló közönséget.

A nagyemlékű főispán halála nemcsak meggyeszte, hanem országszerte nagy gyászt váltott ki ismerőseiből s tisztelőiből. Tömegtelen sokan sürgönyileg fejezték ki részvételüket a családnak. Százakra megy a részvétlélviroatok száma. Részvétlélviroatot küldött: gr. Tisza István miniszterelnök, br. Ghillány Imre földmívelésügyi miniszter, Sándor János belügyminiszter, gróf Apponyi Albert, Kossuth Ferenc, Lukács György, Lukács László volt miniszterek, dr. Novák István eperjesi püspök, Grün János, Madarassy Gábor, Perényi Zsigmond államtitkárok, Desseffy grófok, gr. Lónyay Sándor, gr. Teleky Sándor, Bolgár Ferenc, Sélley Barnabás, Répássy György káptalani helynök, Bárdossy Jenő, Pulszky Garibald, Szepesházy Imre, Ugron János stb.

A küldött koszorúk száma is meghaladja a félszázat. Koszorút küldtek: Sárosvármegye közönsége, Sárosvármegye tisztikara, Eperjes, Kiszében, Bártfa szab. kir. városok közönsége, a sárosvármegyei munkapárt, a cs. és kir. 67-ik gyalogezred tisztikara, az Eperjesi Bankegylet, Buchner és Moskovits Gépgyár R.-T., Eperjesi Széchenyi-kör, a Girálty Takarékpénztár, az eperjesi kir. törvényszék, ügyészség és járásbíró-ság, a kisszebeni főszolgabírói hivatal tisztikara, Sárosvármegye Általános Népmívelő Egyesülete, az eperjesi m. kir. pénzügyi tisztikar, Községi-és Körjegyzők Egyesülete, sárosvármegyei orsz. képviselők, Héthárs nagyközség közönsége, az Angolkisasszonyok eperjesi int., a NAŠA ZASTAVA szerkesztősége, a NAŠA ZASTAVA kiadó, báró Ghillány Imre földmívelésügyi miniszter, Péchy Zsigmond országgy. képviselő, Tahy József és neje, Zsebráczky Géza, Desseffy grófok: Dénes, Béla és Marianna grófnő, a királytelki uradalmi tisztikar, Bornemisza Miklós Deméte. Ezenkívül koszorúval rótták le kegyeletük adóját a család tagjai.

Felejthetlen, örökké élő lesz e nap emléke, mint felejthetetlen lesz az övé, az igaz, a nagy emberé.

:: Az Eperjesi Takarékpénztár :: és az Eperjesi Bankegylet egyesülése.

Lapunk mult számában közölt e tárgyú cikkünk a nagyközönség körében meglepetés erejével hatott. S tegyük hozzá mindjárt, hogy a meglepetés nyomán nem idegenkedés, hanem a legnagyobb rokonszólással.

Az APOLLO-MOZGÓ vetített-képei utólérhetetlenek!

Telefon
120.

Jan. 24.
Jan. 25. NILUS KIRÁLYNŐJE (Antonius és Kleopatra).

Telefon
120.

szenv — az eszmével való rokonszenvezést értjük — támadt.

A közönségnek azon része, amely részvényével van érdekelve ez ügyben, igen helyesen fogja fel a maga érdekeit, amikor az eszme megvalósulása mellé áll s befolyásával igyekezik azt megvalósítani.

A tőkegyűjtő avagy a hitelt kereső közönség sincs vele másképpen

A tőkegyűjtő azért, mert az egyesült s így tőkésiben s tartalékalapjaiban megizmosodott pénzügyintézet nagyobb megnyugvást kelt benne, a hitelt kereső meg azért, mert ugyanezen erős, nagy hitelképességű pénzügyintézet könnyebben s olcsóbban elégheti ki a hitelkérdéseket, mint esetleg más gyengébb pénzügyintézet.

A közönség részéről osztatlan rokonszenvenvel fogadott eszme lelkes támogatásának azonban más okai is vannak, melyekre jelen cikkünk során csak általánosságban akarunk rámutatni s amelyekre még részletesen rátérünk, támogatva azokat a legmegdönthetlenebb bizonyítékokkal: a számszerű adatokkal.

Tény az, hogy a pénzügyintézetek, de különösen a vidékiek, az elmúlt s némileg még ma is tartó pénzügyválság folytán nagyon sokat szenvedtek. Egyesek meg éppen ki sem állhatták a válságot. Hasonló pénzügyválság ellen — igen helyesen — a pénzügyintézetek is az egyesülésben keresik azt az erőt, amely létüket minden körülmények között biztosítja.

Közgazdasági híreink között nem ritka az a hír, amely egyik vagy másik pénzügyintézetnek fuziójáról, egyesüléséről szól. Sőt a mi kisebb pénzpiacunkon sem novum ez, amint arra éppen a múlt számban közölt cikkünkben is rámutattunk.

Hogy a gyengék egyesülésében magában is nagy erő rejlik, ennek a régi akciójának magyarázatába nem is bocsátkozunk.

Mennyivel nagyobb, hatalmasabb az erő, amely oly két tekintélyes, az elmúlt pénzügyválságban is rendületlenül megállt — amilyen az Eperjesi Takarékpénztár és az Eperjesi Bankegylet — pénzügyintézet egyesüléséből származik, ezt is felesleges fejtegetnünk.

Itt csak egy körülményre utalunk s ez az, hogy amíg a Takarékpénztár betétei oroszlánrészben úgynevezett parasztbetétek, a Bankegyleti kevésbé azok. Háborús hírek esetén — mint már a közelmúltban is tapasztalhattuk — a kevésbé intelligens ember sietve igyekszik betétjét kivenni, mert félti a pénzét háborús veszelmektől.

Kétséget nem szenved, hogy a nem intelligens betévtől között támadó esetleges háborús pánik a felehetetlen

pénzügyintézetet is képes alapjaiban megrendíteni, ha annak betétei csupán parasztbetétek Egyesülés esetén ezt kizártnak kell tekintenünk, mert részben az egyesülés folytán biztosított nagy hitelképesség, részben a beléolvadó intézet biztosabb jellegű betétei minden körülmények között fenntartják az egyensúlyt.

Az egyesülés szükségességét illetően csak még egy támogató körülményre kell rámutatnunk, a jelenlegi pénzügyminiszter nyilatkozatára, melyből megtudjuk, hogy mihelyt a normális pénzügyviszonyok helyreállanak, a kormány új pénzügyintézeti törvényjavaslatra készül, amely a takarékpénztárakat a banküzletektől esetlegesen teljesen eltiltja s a részvénytőkét arányba hozza a betétekkel.

Az esetleg egyesült pénzügyintézetet ez az új készülő törvény már nem találja készületlenül.

Ezeket a súlyos okokat ajánlom még azoknak a figyelmébe, akik esetleg, ismételtük, kicsiny és személyi okok miatt még idegenkednének az eszmétől.

(Folytatjuk.)

SZÉCHENYI-KÖR.

Semsey Boldizsár halála. Semsey Boldizsárnak, a Széchenyi-kör ügyvezető-elnökének halála talán legmélyebben sújtotta le intézményeink közül a Széchenyi-kört. A megboldogult nemes szívének egész hevével és szeretetével csüngött e kulturintézményünkön. Mindenkori legnagyobb készséggel áldozta fel idejét, erejét a Kör érdekében. Szeretettreméltó egyéniségének száz meg száz jelével találkoztak a Kör tisztviselői, az igazgató-választmány gyűléseit mindenkori tapintattal, gyöngédséggel vezette. Körünk küldöttségileg fejezte ki őszinte részvétét a család előtt, haláláról gyászjelentést adott ki és ezt megküldötte a nevesebb kultúregyesületeknek, ravatalára díszes koszorút helyeztet, temetésén a Kör tagjai nagy számmal vettek részt, s fájó szívvel kísérték utolsó útjára szeretett ügyvezető-elnököt, aki soha senkinek nem ártott, akinek a szíve csupa jószág, csupa szeretet volt. A Kör gyászában több kultúregyesület vett részt, amelyek táviratilag vagy átiratban fejezték ki igaz részvétüket, így a FMKE elnöksége, az Országos Közm. Tanács, dr. Horváth Ödön, a Kör tiszteleti-tagja, Sárosi Bella Budapest, Csokonai-kör Debreczen stb. Széll Kálmán v. b. t. t. a következő táviratot küldte: „Eperjesi Széchenyi-körnek. Nagydíszes elnökük elhunytával nemcsak a Kör veszítette el vezérét, hanem nemzeti kultúránk is egyik legkiválóbb munkását. Közös a fájdalomunk, közös a gyászunk. Örizzük meg kegyelettel áldott emléket és buzdítsa a további sikeres munkára.”

Az Országos Szimfóniai Zenekar hangversenye Eperjesen. A Széchenyi-kör vezetősége kellemes meglepetésben részesíti tagjait. Ugyanis sikerült kieszközölnie, hogy a nagyhírű és Kun László karnagy vezetése alatt működő Országos Szimfóniai Zenekar január 24-ikén,

szombaton este 8¹/₂ órakor a városi Vigadó nagytermében hangversenyt ad. Tudvalevőleg a Szimfóniai Zenekar 60 tagból áll, mindegyik tag konzervatóriumot végzett perfekt művész, összjátékuk csodaszép, amint arról városunk közönsége is meggyőződhetett a múlt év januárjában, amikor is a jelenlévők — sajnos, csekély számban — a legnagyobb elragadtatással gyönyörködtek a zenekar csodás játékában. A Széchenyi-kör vezetősége belátva azt, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között amúgy is nagyon igénybevett közönségünk újabb áldozatokra képtelen, elhatározta, hogy ezen a nagyszabású hangversenyen a Széchenyi-kör tagjai díjtalanul vehetnek részt, belépődíjat nem fizetnek. Minthogy azonban az Országos Szimfóniai Zenekar itteni szereplése a Széchenyi-körnek óriási anyagi áldozatába — több, mint 1000 koronába — kerül, amit Körünk budgetje nem bír el, a nehéz kérdést úgy kívánja megoldani a vezetőség, hogy a múlt szezonban elmaradt és a jelen szezon utolsó zeneestéje helyett rendezze ezt a nagyszabású hangversenyt. S minthogy a szimfónikus művészetének igazi élvezéséhez feltétlenül szükséges a szöveges műsor, s minthogy ennek nyomatása is nagy költségre kerül, minden egyes hallgatóra, úgy a rendes, mind a család- és testületi tagok mindegyikére kötelező lesz a kimerítő szöveges műsor megvásárlása, melynek ára 20 fill. lesz, tehát a minimum. Szöveges műsor nélkül a terembe senki sem léphet be. Akik a Széchenyi-körnek nem tagjai, azok a hangversenyen nem vehetnek részt. Azt hisszük, hogy a Kör tagjai csak elismeréssel lesznek a Kör vezetősége iránt, hogy alkalmat ad nekik egy ilyen nagyszabású hangverseny élvezésére. A földszinti ülőhelyeket nem számozzuk. A karzati bérletek érvényesek. Szöveges műsor kapható: január 22-ikétől a Kör központi irodájában (Holénia Bélánál) és este a pénztárnál. Vendégjegyek ára 2 kor., melyet azonban csak nem Eperjesen lakók vásárolhatnak. A Vigadó termeit csak este 7 órától nyitjuk ki.

HIREK.

Farsangi levél.

Nagyságos Asszonyom!

A hideg téli napok beléopták már magukat a mi lelkünkbe, az Ön karcsú alakjára drága fekete bunda símul, okos, szép fejecskején csinos téli sapka büszkélkedik, kicsiny kacsóit pedig finomművű mufjába rejti félenken, fázósan.

Igen, nagyságos Asszonyom, úgy találkoztam Önnel ma délelőtt a korzón, amint apró, sietős lépésekkel haladt a gyalogjárón, aztán mikor engem meglátott elfordította, fejecskejét és a kirakatot nézte, nyilván azért, hogy ne kellesse a köszöntésemet fogadnia.

A szél apró hópihéket kergetett az Ön lábai alá és Maga rátaposott s én úgy gondolom, hogy az a hópihe mégis boldog volt, mert az Ön kopogó kis topánja kergette őt a halálba...

Így farsang táján olyan bámulatosan szép a természet, mint egy szép, remekbe készült munka. Amerre nézek, mindenütt apró, kicsike, nagyon halványzöld jégvirágokat látok s a mező és a rét, amely még nem is oly rég selymes és lágy volt, ma már csupa zuzmára...

És amint a végtelen zuzmárás mezőt látom, a lelkemre gondolok és Önre, nagyságos Asszonyom!... Önre, aki elrabolta az én boldogságomat.

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Muzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Lámpa

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytárlapokon és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-útea 13.

Mert zuzmárás...
sírás...

Mert de az én...
Az én...
nak felt...
tem, az...

Ne...
És ha...
fordítsa...
hogy ne...
nem gon...
talan m...

Emle...
nagyság...

Ön t...
pedig k...
kegyetle...
virágait...
lyeknek...

Nagy...
Most...

hideg az...
mégsem...
olyan ve...
kabát h...
akkor...
mégis c...

Igen...

A m...

totta, e...
Tönkret...
kertészk...
értékes...
árva, sz...
gába, a...
Nem bi...
amit Ö...

Mert...
Ön még...
egy nag...

Rége...

mi még...
De hát...
szony, h...
leányka...
kifejezés...

Persz...
alább é...
Asszony...
farsango...
virágaim...

Azt...

Mert...
szép feje...
fogadnia...
Ügy...

nyom!...

Az é...
lesz talá...
maik fö...
fog ford...

És é...
nyom, h...

újra néh...
juk meg...

Emle...
nagy sze...

És k...
nekem is...
És m...

FÜ...
KA...

Mert már az én lelkem is be van vonva zuzmarával és ha erre gondolok, úgy elfog a sírás...

Mert eljön a tavasz újra. És újra kikelet lesz, de az én lelkemben már nem lesz másodvirágzás. Az én lelkemnek halottai már többé nem fognak feltámadni, mert amit én egyszer eltemettem, az nem fog új életre kelni soha.

Ne csodálkozzék ezen nagyságos Asszonyom! És ha még egyszer újra találkozom Önnel, ne fordítsa okos, szép fejcskáját a kirakatok felé, hogy ne kellessen köszöntésemet fogadnia, hanem gondoljon vissza az elmúlt farsangra, amikor talán mi még megértettük egymást...

Emlékszik-e még azokra a szép, boldog időkre nagyságos Asszonyom!?

Ön talán most szentimentálisnak vél engem, én pedig kegyetlennek tartom Önt, amiért olyan kegyetlenül szétaposta az én lelkemnek legszebb virágait, amik csupán csak Önért nyíltak s melyeknek Ön volt az éltető napjuk.

Nagyságos Asszonyom!

Most megint farsang van és olyan kemény, hideg az idő... Talán tavaly is ilyen volt és én mégsem éreztem úgy, pedig lássa, akkor is csak olyan vékony volt az én felöltöm, melyet télikabát hiányában hordtam, mint most, de talán akkor... akkor, tudja a jó Isten, a körülmények mégis csak mások voltak.

Igen, — nagyságos Asszonyom!

A mostani hideg farsang már megfagyasztotta, elhervasztotta az én lelkemnek virágait. Tönkretette, letaposta, pedig higgye el, ha Ön kertészkedett volna, talán talált volna közöttük értékes virágokat is. De így, lássa, kikerültek az árva, szomorú temetőkertbe, a halottak országába, a többi eltaposott, széttrancsolt virág közé. Nem bírtak sokáig élni abból a kis melegségből, amit Ön mégis csak rájuk sugárzott.

Mert ne is tagadja nagyságos Asszonyom, Ön mégis csak észrevette és talán egy kicsit, egy nagyon kicsit meg is szerette őket...

Régen volt... A tavalyi farsangon, amikor mi még együtt lejtettük a táncot a báltermekben. De hát akkor még Ön nem volt nagyságos asszony, hanem csak egy egyszerű, hamvasarcú leányka és akkor valahogy (bocsásson meg a kifejezésért) azt hazudta nekem, hogy szeret.

Persze azóta sok minden megváltozott. Legalább én úgy hiszem. És mondja, nagyságos Asszonyom, nem szorul-e össze a szíve az ideai farsangon az én agyonrahervadt, nyomorék kis virágaim láttára?...

Azt hiszem, hogy nem!...

Mert akkor nem fordította volna félre okos, szép fejcskáját, ma délelőtt, hogy ne kellessen fogadnia az én köszöntésemet...

Úgy-e, hogy igazam van, nagyságos Asszonyom!...

Az én halottaimnak nincsen már és nem is lesz talán soha feltámadásuk. Halódó, beteg szirmaik fölé a maga gyógyító napja már sohasem fog fordulni.

És én mégis arra kérem, nagyságos Asszonyom, hogy ha majd az Élet útjain megpillant újra néhány vadóc kis virágot, ne taposson rájuk megint...

Emelje fel őket és simogassa meg odaadó, nagy szeretettel.

És küldjön majd egy szánakozó mosolyt nekem is, higgye el, nagyon boldoggá fog tenni!...

És most, amidőn a kemény hideg téli napok

belélopják magukat újra lelkeinkbe, az ideai farsangon gondoljon majd néha én reám is...

Reám... s halott virágaimra.

Nagyon kérem, ne felejtse el nagyságos Asszonyom!...

Levita.

Dr. Novák István püspökké szentelése. Dr. Novák Istvánt, az eperjesi egyházmegye kinevezett püspökét jan. 11-ikén szentelik püspökké az ungvári gör. kath. székesegyházban. A szentelési szertartást a munkácsi gör. kath. püspök, Pap Antal végzi Fischer-Colbrie kassai és Lányi nagyváradai felszentelt püspök segédletével. A szentelési ünnepségeken a mi egyházmegyénkben résztvesznek Hodobay Andor pápai protototarius, Kovaliczky Zeno kanonokok, Gojdics János, Bihary Emánuel és Gerbery Sándor c. kanonokok, Csoma Miklós kassai gör. kath. plébános, dr. Szmandray Simon theologiai tanár, Gojdics Method szentszéki tanácsos és jegyző s Beszkid Antal egyházm. ügyész, orsz. képviselő. A püspök installációja székhelyén, Eperjesen fog végbemenni előreláthatólag e hó 20-ika táján.

Ezüstlakodalom. Január 5-ikén ülték meg dr. *Osswald* Tivadar eperjesi ügyvéd és neje szül. *Mahr* Ilona szűkebb családi körben házasságuk 25-éves fordulóját. Ezelőtt 25 évvel Miskolcson keltek egybe, s áldotta meg frigyüket Zelenka Pál püspök. Ez alkalommal számosan keresték fel őket levélben, táviratilag, vagy személyesen szíves üdvölközéseikkel.

Eljegyzések. Dr. *Simkó* Lajos kassai orvos eljegyezte *Moskovits* Irénkét, *Moskovits* Gyula vaskereskedő leányát. (Külön értesítés helyett!) — *Schreyer* Ede, a cs. és kir. 5-ik gyalogezred főhadnagya jan. 10-ikén váltott jegyet *Füzy* Mártával, néhai felsőkéri és lemesí dr. *Füzy* Béla és neje néhai szül. *Szinyei* Merse *Laetitia* bájos leányával. — *Rózsás* Lajos e napokban váltott jegyet *Harcász* Ilonkával.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet évi nagy bálját ezidén február 21-ikén tartja meg.

Új cég. Mint értesülünk, «*Uránia*» Városi Mozgósínház Részvénytársaság a helybeli törvényeszkénél a társas-cégek jegyzékébe bejegyeztetett. Igazgatósági tagok: dr. *Both* Tamás, dr. *Obetkó* Dezső, *Székely* Adolf, *Sztankay* László és dr. *Werther* Henrik. Felügyelő-bizottsági tagok: dr. *Eger* József, *Koós* Ernő és *Weisz* Hermann.

Öschger Adél. Még csak a minap emlékeztünk meg lapunk hasábjain *Öschger* Adélnak, ennek a mi kedves eperjesi ismerősünknek áldásos igazgatótanítónői munkásságáról az aszódi evang. leánynevelői intézetekben, s máris megdöbbenéssel értesültünk mult év utolsó napján Budapesten bekövetkezett gyászos elhúnytáról. Megérdemli mitőlünk, hogy róla mi eperjesiek ez alkalommal külön is megemlékezzünk. Január 2-ikán temették el nagy részvétellel, sajnos, az ünnepekre hazautazott tanítványai távollétében *Aszód*on, ahol ev. egyházunkat egy szép beszéd kíséretében is *Gömöry* János koll. főgimn. igazgatótanár és *Felenik* Emma tanítónő képviselte. Az utolsó félév elején kezdett betegeskedni és sem a tátraszéplaki sanatórium, sem a budapesti operáció nem hozott neki javulást és egészséget. *Saenger* Mária tanítónőt itt Eperjesen érte a lesújtó gyász híre. Nevelési szelleme a virágzás legmagasabb fokára emelte az aszódi intézeteket. Céltudatos és szeretetteljes nevelői munkásságával osztatlan hírnévre emelkedett. Szeretettől

diktált és bölcs berendezéssel párosult nevelői módszerével hazánk majdani új felvirágzásának egyengette az útját. Derű és napsugár látszik meg intézetén s a leányokon. Személyesen is meggyőződünk nevelői munkásságának páratlan áldásos hatásáról az aszódi intézetekben, amiben méltó segítő társa volt a mi *Saenger* Máriánk. Részünkről is áldassék az ő boldogító emlékezte!

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

Az Eperjesi Jótékony Leányegyesület január 17-ikén, szombaton d. u. 5 órától este 1/2 10-ig terjedő időben, a városi Vigadó nagytermében *teaestét* rendez, amelyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Az estély kezdetén *kabare*-műsor lesz, miért is kéri a közönséget, hogy pontosan megjelenni sziveskedjék. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. Belépődíj 1 kor.; jobb- és balkarzat 2 kor. Jegyek előre válthatók *Koós* Ernőnél, Fő-utca 59.

A Rákóczi Kath. Kör ezidei farsangi táncmulatságát február 15-ikén tartja saját helyiségeiben.

«Csak a könny az enyém.» *Biró* László, lapunknak belső munkatársa, kinek verseit főleg lapunk olvasói előtt újból dicsérszünk, újabb költeményeit «*Csak a könny az enyém*» címen, könyvalakban is kiadja. *Birónak* ez már második verskötetete. Tavaly újkor jelent meg első könyve «*Álom és való*» címen, mely a fővárosi sajtóban is elismerésre talált. Az *ORSZÁGVILÁG* többek között így írt róla: «*Törekvő fiatal hirlapíró* *Biró* László, s üres óráiban a lantot pengeti. Mint ifjú ember telve van őszinte és viharzó érzésekkel, s jobbára ezek csendülnek ki lantja húrjain. Verseinek jó része ezenfelül népdal, egyszerű, de őszinte érzéssel írva» stb. Újabb verskötetete elé is csak várakozással nézhetünk. A könyv húsvét táján fog megjelenni a könyvpiacra, címlapját *Rézhák* János budapesti festőművész művészi rajza fogja díszíteni. Előjegyezni lehet szerkesztőségünkben is. A könyv ára fűzve 2 korona lesz.

Újévi üdvözlések megváltása. Újévi üdvözléseiket a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «*Erzsebet*»-árva háza javára még a következők váltották meg:

10 kor.-val: Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. Eperjes.

5 kor.-val: dr. *Mikler* Károly.

2 kor.-val: *Bártfa* sz. kir. város, dr. *Erekly* István, dr. *Flórián* Károly.

Élőhal állandóan kapható *Schnitzer* Samunál, Fő-utca 97. sz. alatt; telefon 149.

Specialcollegium az ev. theol. akadémián. Egyik régebbi számunkban megírtuk már, hogy a helybeli ev. theologia növendékei egy feliratban azon kérelemmel fordultak a tanári-karhoz, hogy a jövőben részükre egy mindenkit érdeklő specialcollegium tartassék. A tanári-kar méltányolta az ifjúság nemes ambícióját és felkérte dr. *Maléter* István jogakad. rendkívüli tanárt, hogy ily előadásokat tartson. *Maléter* «*a szindikalizmus és az egyéni szabadság*» címen meg is kezdi előadásait a következő szemeszterben.

Ródlík, korcsolyák stb. téli sportcikknek nagy választékban kaphatók *Theisz* Arminnál, Eperjesen.

A vakok jóltevői. *Gerő* Mihály az újévi üdvözlések megváltá. a címén 10 kor.-t, *Bednarik* Győző pedig újévre két tortát küldött adományképen a Vakok Eperjesi Intézetébe. Az igazgatóság az adományozóknak köszönetét fejezi ki.

FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKORKÁK □ □ **LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENŐNÉL

A tuberculosis elleni küzdelemről.

— Közegészségügy. —

Hogy a tuberculosis-betegségnek kaszája mily gazdagon szedi áldozatait az emberiség között, ezt, úgy hiszem, mindenki tudja, hiszen amiatt feljajdulnak időnként a napilapok is.

Elég ok eszerint, hogy az emberiség rég-időktől fogva mindenképen küzd ezen rémes ellensége ellen.

A *küzdelemnek*, hogy eredménnyel járjon, két irányban kell megindulnia, és pedig:

1. egyrészt támadnia kell, vagyis *gyógytana*, hogy leküzdje a fellépett betegséget;

2. másrészt meg *védekező állást* kell foglalnia, nehogy a betegség egészségesek között is gyökeret verjen, miután annak fertőző tulajdonsága bebizonyult.

I.

A fellépett betegség *leküzdésére* irányuló eljárás orvosságok adagolásából és a megfelelő életmódból áll.

Mindkét irány végre oda alakult ki, hogy ma gyógyszeradagolásnak elismerten legjobb módja annak a testbe való befecskendezése, a serum-befecskendezések; — és az életmódra vonatkozólag legjobbak a gyógykezelést is felölelő sanatoriumok. Amelyeknek egyik főfeladata, a beteget elégséges jó levegővel ellátni, s nekik a mély lehelést elrendelni, mi szükséges a jó levegőnek kellő felhasználása végett. Ezen tuberculosis gyógyító sanatoriumoknak előnyei világszerte elismertek.

A tuberculosis-betegség leküzdésére eszerint **főkövetelmény a jó levegő és a helyes lehelés.** Ez alapja minden gyógykezelésnek!!!

II.

A tuberculosis elleni *védekezés* dolgában azonban nagyon kevésre mentünk, s ami van is, az sem lesz betartva kellően. A sanatoriumok ugyan védekezés szempontjából is alapítottak, azt hiszem azonban, hogy a sok betegnek csak oly kis részét képesek befogadni, miszerint védekezés tekintetében sokra nem igen vehetők.

Közudomású dolog, hogy a védekezésnek főcélja a tuberculosis-betegek köpetétől való tartózkodás. Hja, csak hogy a köpet mindenféleképpen mindenhol eljut, úgy, hogy tökéletes védekezés lehetetlen. Áldozatok árán is kellene tehát megragadnunk azt, mi e tekintetben a legmegbízhatóbb, és **szigorú büntetés terhe alatt kellene arra mindenkit kötelezni.** Védekezési szempontból legnehezebb a személyes érintkezésnek a korlátozása, kivált családi életben. A köpet elleni védekezésnek egyéb követelményei szerint nyilvános helyiségekben kötelező ugyan a köpöcsésze és a vendéglőkben a papírszájkendő is, azonban tudjuk, hogy azok is, kik a csészébe köpni akarnak, a távolság miatt többnyire melléje köpnek s az egésznek a fertőtlenítése is rendszeren alaposan elhanyagoltatik; — a papírszájkendő meg, hol van, hol nincs, **pedig nagyon fontos az ajkakon visszamaradt köpetmaradék elleni védekezésben!** Tehát egyik sem ér sokat. És mit szóljak azon köpetről, mely a járdákra kerül, s többnyire poralakban, kivált a hölgyeknek utcát seprő ruhái által felszedetik, avagy a szél által felkavarva, belehelhetik? Fontos a köpetnek az a része is, mely az ujjakkal a pénzre kerül, ami ellen pedig általában sehol sem védekezünk. És így tovább!...

Evidens tehát, hogy **védekezésünk a tuberculosis ellen nagyon silány.**

De vegyük csak tüzetesebb bonczolást alá az előbb említett harcztot a tuberculosis ellen, vagyis úgy a befecskendezéseket és sanatoriumokat, mint a védekezést.

Ezeknek fontosságát teljesen elismerem ugyan én is, mindazonáltal rá kell mutatnom, hogy az még korántsem oly vívmány, hogy ölvetett kézzel várakozó állásba helyezkedhetnénk. Hiszen a befecskendezések, ámbátor hatásosak, azonban mégsem kielégítőek. Bizonyossága ennek, hogy hathatósabb serum után folyton kutatnak. A sanatoriumok sem oly hathatósak, hogy megállapodást jelenthetnének, bármennyire üdvösek is, ezt mindenki jól tudja. Ha ehhez még hozzávesszük azt, hogy a serum-befecskendezések és sanatoriumok a betegek sajnosan nagy sokaságának csak kis részét karolhatják fel, úgy hogy ez a küzdelem inkább csak az azok általi ápolásban részesülteknek, és nem éppen a nagy köznek hasznára van: akkor világos, hogy a túlsok betegből marad még mindig elég sok! Rá lehet mondani: megfogyva bár, de törve nem! Kivált, ha tekintetbe vesszük, hogy védekezésünk ellene vajmi törpe!

Mindkét karunkkal kellene tehát megragadnunk mindazt, ami a gyógyítás ügyét bármily csekélységgel is előbbre vinni képes, és mindazt, mi a védekezésben hatásosnak vehető.

Nos hát! én bátor vagyok teljes meggyőződéssel mindkét esetre egy-egy ilyen ajánlattal fellépni.

Ajánlataim tulajdonképpen nem is újak, amennyiben elméletileg én is csak a helyes lehelést *gyógytekinetében* és a köpödényt *védekezésből* szempontból ajánlom, — csak hogy más módon! és ez új benne.

Én ugyanis helyes lehelésnek azt tartom és ajánlom, mely **ellentétesen** a mély, ergo *erőltetett belehelésnek, erőltetett kileheléssel jár*, mint ezt az EPERJESI LAPOK múlt évi november hó 23-iki számában külön fejtegettem. A köpödényekre meg azt ajánlom, hogy azok ne legyenek fix helyen, és kivált nem lent a földön elhelyezve, hanem legyenek mindenkinek mindig kéznél és közel a szájhoz vihetők, hogy lehessen biztosan beléjük köpni.

Mielőtt azonban ezen ajánlataimat közelebb körülhatároznám, kényszerítve érzem magamat a fennebb említett EPERJESI LAPOK-ban fejtegetett lehelésnek újabb, meggyőzőbb magyarázatába bocsátkozni, mivel hogy az általában mély hallgatással fogadtatott, — és mert én azt nagyon fontosnak, sőt a tuberculosis elleni harcban felette hatásosnak tartom. Indokolom ismétlésemet továbbá még avval, miszerint állítom, hogy a gyógyászatban komolyan felajánlott újítást nem szabad kellő megvizsgálás és megvitatás nélkül csak úgy elnézni, s az által esetleg éppen valami hasznos dolgot, talán éppen számtalanok szenvedése árán elszalasztani, elszalasztani ki tudja mennyi időre, mert hát az orvosi tudomány sem *calihatalan!* mit bizonyítani csak eggyel akarok. Úgy mint: az orvosi tudomány hosszú-hosszú időn át a tüdőgyuladást hibásan érvágással gyógykezelte, és csak akkor eszmélt fel, midőn látta, hogy a

homoeopathia vérvétel nélkül jobb eredménnyel gyógyítja azt. Ezen a tapasztalaton indult meg aztán a theoria. Azon időt én némileg még átéltem! Nos? és miért nem ismétlődhetnék meg az az én esetemben is? én is — saját magamon észlelt — tapasztalaton indultam fejtegetéseimbe!...

Vizsgáljuk hát a mély lehelés ügyét még egyszer.

Általában ajánlva van az akaratosan mély, tehát erőltetett belehelés oly célból, **hogy több friss levegő jöjjön a tüdőbe.** Következésképpen a rendes lehelésnél a tüdő csak a rendes egészséges állapotnak megfelelően vesz föl friss levegőt, de képes többre is, mely többlet akaratosan mély belehelés által elérhető, és szükség esetén igénybe vehető. *Ez helyes!* Azonban az orvosi ajánlat tudtommal sehogy sem terjeszkedik ki a kilehelésre is. És ezt én már *egyoldalú, elhibásolt* dolognak tartom. Hiszen eszerinti lehelésnél a figyelem természetesen csakis a mély, az erőltetett belehelésre összpontosul, minek folytán a kilehelés elhanyagoltatik; nem arányos a beleheléssel. Ez meg azt eredményezi, hogy a tüdő nem szabadul meg a lehetőségig a már kihasznált levegőtől. Erről mindenki könnyen meggyőződhetik, ha mély lehelésnél a kilehelés után igyekszik erőltetve még tovább, végül lökészerűen kilelegeni, s így még levegőt a tüdőből kiszorítani, mivel hogy ez akarattal mindig sikerül. **Következésképpen, ez a pótlólag erőltetve kilehelt levegő máskülönben visszamaradozik.** Én erre rájöttem a mély lehelés alkalmával bennem támadt bizonyos belső impulsus folytán. Gyerünk mostan tovább. Ha erre a visszamaradt felhasznált levegőre a rákövetkező mély beleheléssel friss levegő jön is a tüdőbe, az a visszamaradt levegővel vegyül, mi pedig csak jósága rovására történhetik, **mit pedig esztünkben, hol a levegő minőségére életbevágó súlyt fektetünk, mégsem szabad közönyösnek venni.** Másrészt meg annyival kevesebb friss levegő jöhet a tüdőbe, mint amennyit a visszamaradt levegő elfoglal.

Eddigiek után a mély belehelésnek annyi az előnye, hogy **több friss levegőt** kap a tüdő, de mégsem annyit, *amennyi lehetséges volna* a visszamaradt felhasznált levegőnek az eltávolítása esetén, s az is *minőségileg befolyásolva* lesz.

De szemléljük meg az erőltetett beleheléssel járó lehelést más irányban is. Nemcsak tüdőbetegek, hanem néha egészségeseknél is lehet észrevenni, hogy, ha akaratosan mélyen belehelnek, mi rendszeren a végsőig megyen, akkor a bordák közei többé kevésbé bemélyednek, mi azt jelenti, hogy a mellkas jobban kitégult, mint azt a tüdő követni képes volna. Ez bizony a tüdőnek túltágulását bizonyítja, mi pedig az akaratosan mély belehelésnek rovására esik.

Világos eszerint, hogy az erőltetett belehelés által a rendesnél több levegő jön ugyan a tüdőbe, ennek előnye azonban ellensúlyoztatik az erőltetett belehelésnek azon veszélye által, hogy tüdőtágulást elősegít, és hogy minőségében is hátrányosan befolyásoltatik.

Mennyivel másképpen alakul ki a lehelés és annak hatása, ha annál a figyelem az *erőltetett kilehelést* kíséri!

Erőltetett kilehelésnél a tüdő a lehetőségig szabadul a különben visszamaradozó, már kihasznált levegőtől, mi magában véve nagy vívmány, amennyiben a beleheléssel bejött friss levegő minőségében nem lesz hátrányosan befolyásolva. Másképpen pótolhatlan további előnye, hogy az erőltetett kileheléssel kinyomult rossz levegő mennyiségének megfelelően, annyival több friss levegő is jön a tüdőbe, mely többlet esetenként éppen életmentő lehet. **Ez főelőnye, ez pótolhatlan előnye ezen lehelésnek.**

Aztán az erőltetett kileheléssel járó összenyomása a mellkasnak már csak ruganyosságánál fogva is magától kiváltja annak kitágulását, vagyis belehelést, mely aztán a beállott élelyszükség követelménye és a friss levegőnek éltető behatása folytán fokozódhatik, úgy hogy önkényesen beáll a *megfelelően mély és mélyen túlmély* belehelés. Azért ezt nem is kell megfigyelni, miáltal ki is van zárva hozzájárulhatása a tüdőátáguláshoz. **Ez másik nagy előnye ezen lehelésnek.**

Következésképpen az erőltetett kileheléssel járó lehelésnek, egyébtől el is tekintve, főelőnyei:

1. Hogy beleheléskor a tüdő a **lehetőségig** megtelik friss levegővel.

2. Hogy az a levegő **hamisítatlanul** jön felhasználás alá

És miután már tudjuk, hogy a tuberculosis elleni harcban minden gyógyulást a tüdő által fölvehető levegőnek minőség és mennyisége határozza, s az, fentiek szerint, az általam ajánlott leheléssel mennyiségileg legnagyobb fokban érhető el: azért az erőltetett kilehelés úgy gyógyászati szempontból, mint óvszer gyanánt is ajánlatos.

Úgy hiszem, jelen fejtegetéseimmel eléggé érthető vagyok. Különben szándékom azokat tudományos tanulmányozás végett illetékes helyen bemutatni,* hogy azok mindenképpen alaposan megvizsgáltsanak s megállapíttassék levegőszükséglet esetében a helyes lehelés s az általánosíttassék.

Hogy ennek dacára ezennel mégis a nyilvánosság elé léptem, tettem ezt azért, hogy az általam ajánlott lehelés mielőbb életbe léphessen, ha szűkebb körben is, mert hiszem, hogy ez által a közegészségnek szolgál, és mert az általam ajánlott lehelés rendszeren mindenki által könnyen gyakorolható.

Térjünk már most vissza a tuberculosis elleni ajánlataimnak jelzett körülhatározására.

1. *Gyógyításhoz* nézve ajánlom az általam a fentiekben már ismertetett lehelést, még pedig úgy, hogy a kilehelés *erőltetve alaposan*, de érellyessége dacára *mégsem hosszadalmasan, és nagy fáradság nélkül* történjék.

Alaposan azért, hogy lehetőleg minden kihasznált levegő a tüdőből eltávolíttassék, nehogy a máskülönben visszamaradozó elhasznált levegő a beleheléssel jött friss levegőt úgy mennyi, mint minőségileg hátrányosan befolyásolhassa, és hogy annál több helyet biztosítson a beleheléssel jövő friss levegőnek.

A kilehelés, érellyessége dacára, *mégsem legyen hosszadalmas*, hanem az egyéniség állapotához mért, nehogy az alaposság rovására a belehelés szüksége már beálljon, még mielőtt

* Helyben ezt nem tehettem, mert összejöveteleink orvosi dolgok megbeszélése végett végképpen megszűntek, és orvosi szövetségünk alszik, mint a megbűvölt királykisasszony, — s aztán, tagja sem vagyok.

a kilehelés alaposan elvégeztetett volna, és nehogy a túlhosszú lehelés túlmély belehelést kiváltson, s gyógyíthatlan tüdőátáguláshoz hozzájáruljon.

Nagy kifárasztás nélkül is történjék a kilehelés, mert ha az erőltetett kilehelés fáradtság nélkül nem is lehet, mégis annak túlzása esetenként meghiúsíthatja a hatást. Ha ilyen kevesebb számú lehelés végezhető, akkor az gyakrabban megismétlendő, mely tekintetben az érzés mérvadó, s ha mégsem, úgy az orvosi tanács. De szükséges naponta elővenni a tüdőnek eme tisztítását és lehetőleg többször, ki hogyan bírja. Az erőltetett kilehelést tüdőtisztításnak találtam elnevezni, s íme fenn is tartom! Hiszen igazában minden kilehelés tüdőtisztítást jelent, amennyiben a már kihasznált levegőt eltávolítja, hogy a frissnek szabad helye legyen. Ilyképpen aztán az erőltetett kilehelés alapos tisztítást, takarítást jelent.

E helyen fontosnak tartom még azt is megemlíteni, hogy a lehelés általában, de legalább a belehelés mindig orron át történjék. Mivelhogy orron át a levegő csiramentesebben, s ha hideg, melegebben is jön a tüdőbe. Különben azt hiszem, hogy a természetnek is az a berendezése miszerint orron át leheljünk, és szájjal beszéljünk meg együnk, a minthogy az orr szaglással is bír, s ez zárt szájjal jobban érvényesül, a szájról meg egészben a lenyelendő falatnak előkészítésére és beszédre van berendezve, s így lehelésre csak kiegészítőnek vehető.

Az erőltetett kileheléssel járó lehelés mindenképpen elfogadható már csak azért is, mert egyszerű, mindenki mindenkör használhatja, nem kerül semmibe, és nem árthat, sőt meggyőződésem szerint utasításaim betartásával használnia kell. Hiszen **általa a szervezet több élelyt kap, amely általa erősbül, s így ellentállóképessége nő, — és ez mindent mond.**

2. A tuberculosis elleni védekezést én egyenrangúnak tartom a gyógykezeléssel, mivel csak ezen az úton lehetséges a betegség továbbterjedését meggátolni, s így a betegséget elszigetelni, s elszigeteltségében a gyógykezelés segítségével mindinkább elfojtani. Azért *védekezést igazán jelentő módszer*, bármilyen legyen az, még *alaposan* is elfogadandó volna, ha a betegség rémes voltát mérlegeljük. Az általam ajánlott védekezési mód a lehető legmegbízhatóbb és egyszerű. Szerintem csak az eddigéltevesen alkalmazott köpöcsészét kell úgy módosítani, hogy biztosan lehessen beléje köpni, és hogy mindenkinek mindig kéznél legyen. Ez meg csak úgy érhető el, hogyha a köpöcsészét tetszetős alakú kis üveggé átalakítanánk, s azt alkalmas módon mindenkinek kötelességszerűen kellene magánál hordania. Mert ha az nem lenne mindenkire kötelező, akkor egyrészt mindenkit meg kellene tuberculosis tekintetében vizsgálni, mi azonban úgysem vezetne célhoz, mivelhogy nem minden kezdődő tuberculosis állapítható meg, másrészt meg az nyomozó hatással lenne a betegek, kik hordanák, s ez által megbélyegezve lennének. Pedig hát gyógyításban a kedélyállapot nagyon-nagyon sokat jelent. *A köpőüveg s annak magával való hordása nem az én eredeti ídelem*, csak az új benne, hogy szerintem használata kötelező legyen mindenkire. Ily üvegek készültek is már régen, némi forgalomban is voltak, nekem is volt egy ilyen, de aztán egy betegnek adtam. Az úgy volt készíttve, hogy benné ki nem folytathott magától, s szíjon volt hordható. Sajnos azonban, hogy a dolog elaludt. Nálam

azonban visszhangra talált, s most én ajánlom, mint a lehető legtökéletesebb védekezést a tuberculosis terjeszkedése ellen. Erős a meggyőződésem, hogy ha a köpőüveg kötelező hordásának életbeléptetése általam nem is sikerülne, úgy jön majd utánam más és más küzdő, míg mégis csak meglesz. **Igenis, jönni fog, mert jönnie kell!** És erre nézve következő az én ajánlatom:

Az egész köpőüveg-ügyet lehetne tökéletesíteni úgy, hogy azt mindenki megszokhatná. Hiszen különb kényelmetlenséghez hozzászoktak már az emberek úgy régebben, mint újabban. Például én még emlékszem olyan dohányzóakra, kik magukkal hordtak: pipát, dohányzacskót dohánnyal, taplót, kovakövet, kovakőhöz tüzet ütő aczelt, pipaszurkálót stb. Ma is kell dohányzóknak: szivartárcza, cigarettatárcza, némelyiknek dohány és szivarpapiros, ha maga sodorja esetenként szivarkáját, kell gyufa, szivarszipka stb. A hölgyek meg hozzászoknak rövidesen bármily kényelmetlen divathoz. Vegyük csak a ridekűl, a kalapok és muffok történetét; el is tekintve miderektől s egyéb kellemetlen divatos öltözködéstől. Mily csekélység lenne mindahhoz egy tetszetős köpőüveg alkalmas zsebben? Azt hiszem, illendőbb is lenne, mint társaságban zsebkendőbe köpni, s minden újabb használat alkalmával azt a zsebkendőt kezünkben forgatni.

Köpőüvegekről az államnak kellene gondoskodnia, hogy azok kellő mennyiségben, esetleg olcsón, avagy ingyen is kaphatók lennének.

Ezt én nem tudom eléggé ajánlani, mert ha védelme nem is tökéletes, azért mégis a lehetőleg legbiztosabb védekezés. Az ajkakon visszamaradozó köpetmaradék ellen a papírszájkenedők szolgálnak védelmet, minthogy csak egyszer lesznek használva, s elégethetők. Azok azonban nyilvános étkezőhelyeken szigorúan ellenőrizendők.

Állítom, hogy ha ezen védekezéssel s az ajánlott leheléssel a jelenlegi s még elérendő gyógyítások mellé állunk: akkor a tuberculosis betegség rövidesen nem lesz rettegett betegség.

Ha tagadhatatlanul legjobb és legbiztosabb ajánlatom a köpőüveggel nem is fogadtatnék el rövid idő alatt, úgy hiszem, mégis sürgősen kellene a mostani köpőedény-ügyet úgy módosítani, hogy a **köpőedény megfelelő állványon oly magasságban helyeztesék el, hogy abba biztosan lehessen köpni.** Ezt én egy ízben már ajánlottam volt az EPERJESI LAPOK útján, azonban eredménytelenül, pedig nagyon egyszerű és nagyon üdvös dolog. Aztán az általam ajánlott köpőüveg **mindenesetre alkalmazandó volna mindenhol, hol többen, vagy pláne sokan együtt laknak, avagy hosszasan tartózkodnak.**

Elsősorban az a tuberculosis gyógyító sanatoriumokban lenne behozandó — ha nincsen —, mert ottan minden patiens tüdőbeteg, s köpőüveg nélkül, kényelmi szempontból, köpetéről talán mégsem mindig, mindenkor gondoskodik kellően, miáltal a már gyógyulók újból megbetegedhetnek. Aztán jönnének a mindenféle internatusok! és így tovább!...

Jelen fejtegetéseimmel igyekeztem a közegészségügynek lelkiismeretesen szolgálatára lenni, s dúsan leszek kárpótolva fáradozásaimért, ha majd tudomásomra esik, ha csak elvéve is, hogy egyesek, ajánlataimat követve, lankadó egészségüket helyreállították avagy betegségből kigyógyultak.

Dr. Mosánszky T.
tb. városi főorvos.

Részeg volt és elütötte a vonat. Az itálnak megint új áldozata van. *Lojek* János vasúti munkás az áldozat. Egész életében rabja volt az itálnak. Ahol csak szerét tehetette, mindenütt nagyobb mennyiséget fogyasztott el belőle. Jan. 4-ikén aztán elérte a fátum. Ittasan ballagott megint hazafelé Demétéről a főispán temetéséről. A vasúti sinek között haladt és jött a Bártfa elé robogó vonat, aztán elütötte *Lojek* Jánost. A mozdony ütközője a hátán ejtett egy hatalmas ütést és még szerencséje *Lojek*nek, hogy azután kihajította a töltés oldalára, mert különben a vonat halálra gázolta volna. Így csak a bordáit és a fejét törte össze, s ezekkel a zúzódásokkal még csak megmenthető lesz. Most a helybeli közkórházban ápolják, ahol bő alkalma nyílik neki az alkohol romboló hatásáról elmélkedni.

Páratlan gyógyszer. Évtizedek óta felülmul minden más szert a világhírű *Kriegner-féle Reparatör*, mert *csús, köszvény, szúrás, szagadás, derék- és hátfájás, csontfájdalmak, ischias* stb. bajoknál biztosan és gyorsan használ. Orvosok és tanárok ajánlják. Üvege 1 korona a gyógyszerárakban. Postán 5 üveget 5 kor.-ért franco küld az egyedüli készítő *Kriegner* gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér.

Ruhákat lopott. A tél meghozta a maga nyomorúságát s ezzel együtt szaporította is a bűntetteket. Vannak sokan az élet kivertjei között, akiknek még csak egy kis meleg téliruhára sem jut. Megfagyni nem akarnak, így aztán nem egyszer a lopásra vetemednek, hogy tovább tengethessék nyomorral teli életüket. Jan. 4-ikén is egy panaszos állott a rendőrkapitányi hivatalban. Panaszt emelt, hogy lakásáról különféle ruhaneműket emelt el valaki. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a tettes *Moravcsik*. Mária napszámosnő, aki nem sokára a börtön sötét falai közé fog kerülni. Legalább mentve lesz egy időre a tél hidegétől.

Eperjes gyomra. A napokban kaptuk meg a statisztikai adatokat a városunkban elfogyasztott húsmennyiségről. Az előttünk fekvő számok nagy mennyiséget tesznek ki, mégis ha tekintetbe vesszük városunk lakosságának nagy számát, bizonyos megdöbbenéssel konstatáljuk, hogy az elfogyasztott húsmennyiség nem áll arányban a város lakosainak számával. Közvágóhídfunkon levágatott az idén 183 drb nagy szarvasmarha, összesen 439 680 kgr. hússúllyal, 1933 borjú 50,258 kgr. hú-súllyal, 1508 juh 30,160 kgr. hússúllyal, 5829 drb sertés 466,320 kgr. hússúllyal. Az összes húsmennyiség 986 418 kgr.-ot tesz ki. Behoztak ezenkívül vidékről 23,299 kgr. marhahúst, 14,894 kgr. borjúhúst, 19,308 kgr. serteshúst és 31 kgr. juhúst. Összesen tehát 57,532 kgr. húst. Ehhez hozzáadva az Eperjesen levágott húsmennyiség súlyát, 1,043,950 kgr.-ot tesz ki az 1913-ik évben városunkban elfogyasztott húsnak a súlya.

Az idő 1913-ban. Az elmúlt évben következő szép, verőfényes, tiszta levegőjű téli és nyári napok voltak: jan. 1., 4-5., 15., 19., 22.; febr.

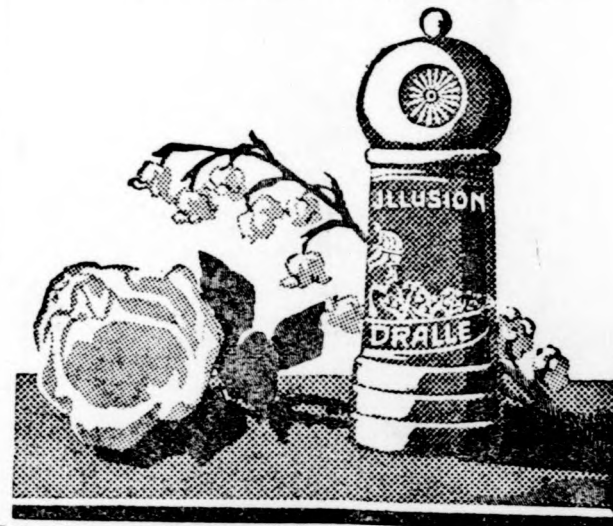
3., 9 s 11-28.; márc. 1., 3, 9-11.; ápr. 1-5.; 25-30.; május 9. s 25-26.; június 15.; aug. 23-24.; szept. 16-22 s 27-30.; okt 1, 10-11. s 17-31.; nov. 1-3, 5-9. s 20-29.; végül dec. 2., 7., 9., 12., 18-19. s 26. Hosszabb időtartamú tiszta napok voltak tehát febr., szept., okt. és nov. hónapban. Legrosszabb volt az esős nyár s ritka szép az ősz. Legnagyobb hideg volt (15°) jan. 31-ikén s legnagyobb meleg márc. és szept. hóban. Nagy fagy és havazás volt, mely a gyümölcsöt is tönkretette, április 13-16 s május 7-8-ikán. Lapunk egyik munkatársa május 9-ikén, vagyis pünkösd ünnepe előtti pénteken a gölnczvágyi magaslatokon és szakadékokban négy órán át térdig érő hóban járt. Márc. havának szokatlan korai tavaszi jellege a későbbi fagyokkal s a szakadatlan nyári esőzessel keservesen bosszulta meg magát. Háborús, fagyos és vízárados év volt az 1913., amelyért némileg a ritka szép ősz kárpótolt bennünket. Gazdaságilag és politikailag is a legszerencsétlenebb évek közé tartozik. Sokan, igen sokan szívesen búcsúztunk el ettől a «rettenetes» évtől. Adjon az Isten mindnyájunknak a tavalyinál jobb esztendő!

Elvesztette a pénztárcáját. Jan. 6-ikán özv. Tóth Ferencné egy fekete bőrpénztárcát elvesztett. A pénztárcában egy kor. és 40 fill. készpénz, több postafőladóvevény és 16 darab 6-filléres postabélyeg volt. A pénztárca a Ferencrendiek temploma előtt veszett el.

Szeszszívók. Ungár József litinyei kormáros szeszes hordói csodálatos módon kezdtek ürülni. Hogyne, mikor *Felcsik* János ottani legény négy társával éjnek idején behatolt a pincébe s egyszerűen megcsapolták a hordókat. A károsult feljelentette őket a büntetőbírósnál.

Kedves, mindig szívesen látott ajándék Dralle parfümjé Illusió a világítótoronyban

Virágnedv alkohol nélkül. Egy atom elegendő! Természetes virágok illata.

Gyöngyvirág, rozs, orgona, h-lotrop, rezeda K. 4 - 1. helyen K. 5 - Minden gyógyszerárban, drogériában, illatszertárban, szappan- és jobb fodrászüzletben kapható. Georg Dralle, Hamburg - Bodenbaeh a/E.

Tolvaj csavargó. *Juracskó* János, foglalkozás nélküli kocsis január 7-ikén *Csiszkó* János postakocsis sérelmére egy pár csizmát és egy bársonynadrágot ellopott. *Csiszkó* ruhaneműit felismerték *Juracskó* testén, aki azonban ennek ellenére is tagadta a lopást. A rendőrség a tolvaj csavargót előállította, azután pedig a kir. ügyészségnek átadta.

A motorbenzin kedvezményes ára. A kereskedelemügyi miniszter a motorbenzin mérsékelt eladási, vagyis a kisiparosok által fizetendő árát az érdekelt kőolajfinomító-gyárakkal történt megállapodás alapján március 31-ikéig, illetőleg további intézkedésig mm.-kint 24 koronában állapította meg.

MAGGI jó takarékos kenyérféle

Mindennapi gondja

a háziasszonynak,

hogy a legnagyobb takarékoság mellett erőteljesen és jól főzzön. Ezt a gondot enyhíti a

MAGGI

-féle **kocka** (kész húsleves)

dbja 5 f.

Minden kocka - csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve - egy tányér igen finom húsleves ad, mely a legjobb házilag készített húslevesnek semmiben sem áll mögötte s éppúgy használható, mint emez.

A bevásárlásnál ügyeljünk a valódiságot szavatoló jelekre: a MAGGI névre és a keresztesillag védjegyre.

MAGGI jó takarékos kenyérféle

Felölös szerkesztő: Dvortsák Győző. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád cég.

NYILTÉR. Nyilatkozat.

Értésemre jutott, hogy városszerte olyan hírek kolportáltak, mintha a Borsod Miskolczi és Debreczeni István Gőzmalom Részvénytársaságunk vezetésem alatt álló Nagysárosi Műmalma és Fried Simon úr eperjesi lakos főelárústónk között olyasvalami üzleti anyagi különbözet merült volna fel, amely körül a nevezett főelárústónk részéről valamely meg nem engedett vagy pláne akár a törvénybe, akár csak a tisztességbe is ütköző cselekmény vagy eljárás forogna fenn.

Sirolin "Roche"

biztos, hatású tartós köhögésnél, a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál. Influenza és tüdőgyulladások után a jóizü Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes ártalmas következményektől. *SIROLIN, Roche* oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést. Szíveskejük a gyógytárakban határozottan *Sirolin "Roche"*-t kérni.

131.523. I., B-1/1913. sz.

Termelt erdeifenyő-haszonfa eladás.

A delnekakasfalvai m. kir. erdőgondnokság 8. tag 17. és 18. erdőrésztében kitermelt **2963 darab**, illetve 1832-37 tömörköbméter **erdeifenyő-haszonfa** zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi **január hó 26-ikán déli 12 óráig** nyújthatók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok január hó 27-ikén délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, kikiáltási árak, ajánlati űrlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megszereshetők.

Budapest, 1913. december hó.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

2344-1913. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1913. évi 11.008. v. számú végzése folytán dr. Both Tamás ügyvéd által képviselt Bröder Propper végrehajtató részére 132 kor. 60 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3660 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróóság 1913. V. 1761. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes üzletében és üzlete előtt Eperjesen (Fő-utca 47. sz. házban) leendő megtartására határidőül 1914. évi **január 13-ik napjának d. u. 3 órája** kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt bútort, gyászhintókat — Wolf Baad & Co. 73 kor 87 fill. s jár. erejéig is — a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Eperjesen, 1913. dec. 22. *Spányi Kálmán*, kir. bír. végrehajtó.

■ ■ ■ Egy jókarban levő ■ ■ ■

ebédlőbutor,

mely áll: egy kredenc, egy pohár-szék nagy tükörrel, egy asztal, tíz szék, egy szervétaprészel ellátott szekrénykéből, egy bársonybetétes szalonasztalból :: **olcsón eladó Főu. 62. sz., az emeleten.**

Üzlethelyiség
2-vagy 3-szobás lakással a Rózsa-utca 2.sz. házban azonnal kiadó.

8 napi próbaidőre

- küldök én mindenkinek, utánvét mellett, esélyes kicserélés vagy a pénz visszaküldésének feltételével:
- amerikai nikkellórárt . . . K 2:80
- Roskopl patent-órárt . . . K 3:—
- amerikai goldin-órárt . . . K 3:50
- vasúti Roskopl-órárt . . . K 4:—
- Roskopl duplafedelűt . . . K 4:50
- lapos zseborát . . . K 5:—
- ezüsttűzantú duplafedelűt . . . K 6:—
- 14-karátos aranyórárt . . . K 18:—
- eredeti Omega-órárt . . . K 20:—
- verseny-ébresztórárt, nikkellezve, 20 cm. magas . . . K 2:—
- Junghaus-gyártmányú . . . K 3:—
- rádium-világítóóráppal . . . K 4:—
- rádium, 2 csengővel . . . K 5:—
- rádium, 4 csengővel . . . K 6:—
- rádium, zenével . . . K 8:—
- ingóórát, 75 cm. K 8:—
- ingóórát, harangszerk. . . K 10:—
- ingóórát, zenébresztórárt és ütőszerekkel . . . K 14:—
- Kerekóra, ébresztórárt . . . K 6:—

Max Böhnel
Wien, IV. Margarethenstrasse 27/792.
Eredeti gyári árjegyzék ingyen.

Tegyen Ön egy kísérletet!

„CARNEVAL“
+ — (törvényileg védve) — +
A LÉTEZŐ LEGJOBB +
HYGIENIKUS GUMMIKÜLÖNLEGESSÉG.
Jótállás minden darabért.
Ára tucatonként eredeti csomagolásban 6 kor.
Kapható a központban:
BÜCHLER GYULÁNÁL
WIEN, VII., KAISERSTRASSE 109.
Képes magyar árjegyzék ingyen (zárt borítékban 20 fillér bélyeg ellenében).
Vizszontelárúsitóknak magas jutalék.

MEGHÍVÓ.

A Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság

1914. évi február hó 17-ikén, délután 3 órakor Eperjes sz. kir. város tanácstermében tartja **V. évi rendes közgyűlését,** melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

- Tárgysorozat:**
1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről és a mérleg előterjesztése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
 4. Három igazgatósági tag választása.
 5. Esetleges indítványok.

Eperjes, 1914. évi január hó 8-ikán.

Vagyon	Mérleg-számla.	Téher	Veszteség	Eredmény-számla.	Nyereség
Pénztárkészlet 78440 91	Részvénytőke 800000 —	Általános tartalékalap* 70085 40	Takarékbetétek kamatai 55382 27	Váltókamat 101728 12	
Váltók 1294148 70	Különleges tartalékalap** 4375 60	Különleges tartalékalap** 1300461 57	Visszszámítási kamat 7417 15	Jelzálogkamat 17046 80	
Jelzálogkölsönök 300217 —	Betétek 1300461 57	Váltóvisszszámítás 137317 07	Lombardkamat 3070 83	Folyószámla- s egyéb kam. 49617 65	
Törleszt. jelzálogkölsönök 44185 06	Váltóvisszszámítás 137317 07	Engedm. jelz.-kölsönök 52000 —	Engedményez. jelz.-kölsönök kamata 3285 31	Értékpapir-kamat 10915 95	
Kézizálog-kölsönök 5470 —	Engedm. jelz.-kölsönök 52000 —	Engedm. törlesztéses jelz.-kölsönök 44185 06	Engedményez. törlesztéses jelz.-kölsönök kamata 2312 54	Törlesztéses jelzálogkölsönök kamata 2314 54	
Értékpapírok 259708 20	Hitelezők 118850 83	Értékpapir-lombard 22100 —	Tiszti fizetések 18076 62	Átutalásoknál 869 74	
Adószók 642421 44	Fel nem vett osztalék 772 —	Átmeneti tételek:	Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok fizetése 10850 —	Jutalékok 19675 15	
Felszerelések 4979 98	Átmeneti tételek:	Előre fiz. váltókamatok 14632 68	Üzleti költségek 9243 14		
Leírás 1000 —	Előre fiz. jelzálog-kamatok 3558 93	Előre fiz. jelzálog-kamatok 18191 61	Értékpapíroknál árfolyamkülönbözet 8471 45		
Átmeneti tételek:	Nyereség-egyenleg 68180 42	Nyereség-egyenleg 68180 42	Tőkekamat-adó 6424 03		
Értékp.-kamatok 4153 80	K. 2636519 56	K. 2636519 56	Házbér 1785 —		
Előre fiz. visszszám. kamatok 525 29			Adó 6669 19		
Hátr. jelz.-k. 2036 36			Leírás felszerelésnél 1000 —		
Hátr. váltó-k. 1232 82			Nyereség-egyenleg 68180 42		
			K. 202167 95		
					K. 202167 95

* Az általános tartalékalap az idej dotációval 83746:86 K.
 ** A különleges 6296:56 K.
 Összesen: 90043:42 K.

Eperjes, 1913. december 31-ikén.

Felügyelő-bizottság:
 Rácz István s. k., f.-biz. elnök. Ferderber Izsó s. k. Dr. Fuchs Lipót s. k.
 Kassay István s. k. Klein Cornél s. k.

Mussoni Antal s. k., ügyvezető igazgató.

Az igazgatóság:
 Ágoston Károly s. k. Engländer Adolf s. k. Gerő Mihály s. k.
 Br. Ghillány László s. k. Hodobay Andor s. k. Moskovits Gyula s. k.
 Roskoványi Miklós s. k. Dr. Turkinák Aladár s. k.

Az Ön szállítójának

**LEHET
ÉRDEKE**

mást adni,

Önnek azonban

NEM LEHET

ÉRDEKE

mást elfogadni,

mint ezen védjegyű

valódi

PALMA

**kaucsuk-
sarkot,**

mely kipróbált,

első minőségű

magyar gyártmány.

6873—1913. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Az eperjesi kir. pénzügyigazgatóságnak kérelmére Kandell Hermann késedelmes árverési vevő veszélyére és költségére a dr. Horovitz Gyula eperjesi ügyvéd által képviselt m. kir. államkincstár végrehajthatóknak *Rosenberg Mór, Ruttkovszki József* szül. *Jopka Teréz, Dolyák Pálné* szül. *Jopka Anna* és *kk. Jopka Mária* palocsai lakos, végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási visszarérés 131 kor. 04 fill. tőke, ennek 1909. évi november hó 8-ik napjától járó 5%-os kamatai, 32 kor. 80 fillér eddigi, úgy a 131. és 132. számú tkvi ingatlanok Buttkovszki Józsefné és jutelékei tekintetében csatlakozottak kimondott, dr. Forgács Samu kissebeni ügyvéd által képviselt özv. Ehrlich Náthánné 44 kor. tőke, 1909. évi március hó 5-iktől járó 5%-os kamata, 44 kor. 70 fillér eddigi és a még felmerülő költségek kielégítése végett 1092 kor. váltáságtőkével terhelt, a palocsai

131. sz. tkvben foglalt s a II—IV. r. végrehajtást szenvedettek tulajdonát képező 62/a. hr. számú ház-, udvar- s kertre 300 korona;

132. sz. tkvben A. I., 1—3. sorszám alatt foglalt, mind a négy végrehajtást szenvedettnek tulajdonát képező 381/I., 382—I/b. és 507/I. hr. számú szántóra 192 korona;

130. sz. tkvben foglalt, az I. r. végrehajtást szenvedettnek tulajdonát képező ház-, udvar- és kertre 300 korona becs- és kikiáltási árban elrendeltetik és az, valamint a megállapított feltételek ezennel közhírré tétetnek.

A visszarérés 1914. évi február hó 17-ik napjának délutáni 3¹/₂ órájkor fog megtartatni Palocsa község-házánál a következő, úgy a telexkönyvi hivatalban, mint az illető község-házánál kifüggesztes: dő és megtekinthető feltételek mellett.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság *Kissebenben*, 1913. évi november hó 27-ik napján. *Patocska s. k.*, kir. jbiró.

A kiadmány hitelül: *Hegedűs Győző*, kir. tkvezető.

Dr. Sebők Jenő, volt budapesti Szent-Rókus-kórházi orvos, egyetemes orvostudor és szemész Eperjesen, Szebeni-út 1.

Menyasszonyi kelengyék

a legfinomabb minőségben

— előnyös árak mellett —

a leggyyszerűbb és legdíszesebb kivitelben

Mandl Henrik

árúházában, Eperjes, Fő-utca 25.

(Berger-kávéházzal szemben), telefonsz. 170.

□□□ szerezhetőek be. □□□

Ugyanott csodás olcsó árban kézzel hímzett női fehérneműek is kaphatók.

Zongora

nagy raktár és kölcsönző-intézet, Eperjes, Konstantin-utca 7. szám. — Fiókraktár: Lőcse.

Zongorák 700 koronától 2000 koronáig.

Pianinók 600 koronától 1400 koronáig.

Vendéglősöknek zongora 800 K.-tól.

Használt zongorákat becserelek, javítást és hangolást helyben és vidéken szakszerűen vállalok.

GUNA GYULA
zongorahangoló.

Özv. DEMKÓ KÁROLYNÉ

élővirág-kertészete

Eperjes, a Fekete sas-szálló mellett.

Alapítva 1870.

Mindennemű élővirágok, ízléses névnap, alkalmi csokrok díszkosárban, minden minőségben és koszorúk a legjutányosabb

□□□ árakon. □□□

Birtok-bérbeadás

Alulírott zárgondnok közhírré teszi, hogy a Felső- s Alsóvízköz és Dobroszló községek határában fekvő nemesi birtokhoz tartozó

szántók, rétek, legelők, kertek, belhelyek,

esetleg a gazdasági épületek is, a folyó 1914. évre, Felsővízköz előjáróságánál 1914. január 16-ikán délelőtt 11¹/₂ órakor nyilvános árverés útján egy tömegben vagy részletekben is, haszonbérbe adatnak.

A bérbeadandó terület mintegy 800—1000 holdat tesz.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálok.

Nyiregyháza, 1914. január 5.

WEINBERGER ARTHUR
zárgondnok

Nyiregyháza, Széchenyi-út 5. sz.

RED STAR LINE

≡ VÖRÖS-CSILLAG VONAL ≡

Antwerpen—Amerika.

Rendes és közvetlen postahajójáratok Antwerpen—New-York és Antwerpen—Boston között.

A társaság hajója:

Lapland	Vaderland	Samland	Marquette
Finland	Zeeland	Gothland	Menominee
Kroonland			Manitou.

A hajók New-York felé minden szombaton és Bostonba minden második csütörtökön indulnak. — Bővebb felvilágosítást nyújt:

Telefon: **RED STAR LINE**
József magyarországi helyettese
10—37. BUDAPEST, VIII., Köztemető-út 12.a.

■ ■ FELHÍVÁS. ■ ■

A
Párisi Ruha Nagy Árúház

újból megnyilt.

Tulajdonos: SPIRA MIKSA.

■ Az összes raktáron levő árúk nagyon jutányosan lesznek elárúsítva. ■

KISSZEBENI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás. A Kiszzebeni Takarékpénztár t. c. részvényesei 1914. évi február 1-jén d. u. 2 órakor Kiszzeben városában, a takarékpénztár helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak. — **Napirend:** 1. A közgyűlési elnöknek megválasztása. — 2. Az igazgatóság által az 1913-ik üzletévről elkészített és a felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás és mérleg előterjesztése — az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság jelentéseivel együtt. — 3. Az osztalék meghatározása. — 4. Az igazgatósági összes tagoknak és két póttagnak megválasztása. — 5. A három rendes- és egy póttagnál álló felügyelő-bizottság megválasztása.

Kiszzeben, 1914. évi január hó 6-ikán. **Az igazgatóság.**
 20. §. A szavazati jogot lehet személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni; kivántatik azonban, hogy a szavazati jog gyakorlásának alapját képező részvények a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal legyenek a részvénykönyvben a részvényes nevére átírva.
 21. §. Azon t. c. részvényesek, kik szavazási jogukat gyakorolni kívánják, sziveskedjenek a szabályok 21. §-a értelmében saját nevükre írt részvényeiket egy nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézetnél — igazolvány kicserélése mellett — letenni.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	Tartozik.	Nyeremény- és veszteség-számla.	Követel.
Pénztári készlet	25679 09	Részvénytőke	140000 —	Leírás a 4% magy. koronajáradéknál	105 —
Kölcsönök ingatlanokra ..	309888 16	Takarékbetétek	947192 61	Tak.-betéti kamatok után ..	42041 14
Leszámitolt váltók	710561 09	Fel nem vett osztalék .. .	446 —	10% kamat-adó betétek és folyószámla után	4228 68
Előlegek	30205 10	Tartaléktőke	48729 19	Vegyes költségek	2543 46
Kötvénykölcsönök	91280 83	Rendkívüli tartaléktőke ..	4000 —	Személyzeti fizetésekért ..	10003 40
Óvatolási díjak	159 47	Osztalék-tartalékalap	14000 —	Remuneratio	833 34
Felszerelés	400 —	Nyugdíjalap 1913. évi kamattal	9376 64	Tiszti lakbérért	1400 —
7000 kor. névértékű 4%-os magyar koronajáradék á 83 kor.	5810 —	Oszták-magyar banknak ..	54300 —	Jövedelmi és házbér-adóért	4787 56
Folyószámla-adósok	184296 50	Folyószámla-hitelezők .. .	17930 25	Segély és drágasági pótlék	2030 —
Intézeti ház	21463 22	Visszleszámitolt váltókért ..	114015 03	4% kamat a nyugdíjalapnak 1913. évre	360 64
M. kir. postatak.-pénztárnál	113 02	Fedezeti biztosíték	1952 74	Oszták-magyar banknak kamatért	3008 44
Oszták-magyar bank giro-számlára	500 —	Napibiztosok díjai	582 —	Visszleszámit. váltó-kamat	4684 21
		4% részvénykamat 1913-ra	5600 —	Napibiztosok díjai	582 —
		6% tartaléktőke 1913. évre	1078 68	4% részvénykamat 1913-ra	5600 —
		3% részilletmény 1913. évre az igazgatónak	539 34	6% tartaléktőke 1913. évre	1078 68
		9% részilletmény 1913. évre az igazgatóságnak	1618 02	3% részilletmény 1913-ra a vezérigazgatónak	539 34
		2% részilletmény 1913. évre a felügyelő-bizottságnak	359 56	9% részilletmény 1913-ra az igazgatósági tagoknak	1618 02
		M. évi megadóztatott áthozat 4254/07		2% részilletmény 1913-ra a felügyelő-bizottságnak	359 56
		Nyeremény-ki-egyenlítés .. 14382/35	18636 42	Megadóztatott nyer.-áthozat 4254/07	
				Nyeremény-ki-egyenlítés .. 14382/35	18636 42
					104439 89
					104439 89

Kiszzeben, 1913. december 31-ikén.
Rosenfeld s. k., vezérigazgató. **Bohus s. k., pénztárnok.**
Az igazgatóság:
Gallé Alajos s. k., Tahy Emil s. k., Eiszelt Antal s. k., dr. Windt Artur s. k., Czapkay Imre s. k., Spiegel Vilmos s. k.
A felügyelő-bizottság:
Dr. Prokopovitsch Béla s. k., Ehlers Hector s. k., Fayt Antal s. k.
Kiszzeben, 1914. január 6-ikán.
Kiszzeben, 1913. december 31-ikén. **Rosenfeld s. k., vezérigazgató.**

"U.K." TEÁK

VILÁGHIRÜEK!

Kizárólagos főraktár Kun Sándornál, Eperjes

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut és nyálkasodás, görcs és hőkúrú ellen

KAISER MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hiteltel bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

Kapható Eperjesen: Molitorisz István és Korn Vilmos gyógyszerárban és Pálesch Árpád drogériájában

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló és ízletes édesztésztákat kapjanak vacsorára. Kevés fáradtsággal, olcsón, kitűnő édesztésztákat készíthetünk dr. Oetker-féle puddingporokkal, melyek különbözők, mint pl. vanília-, málna-, mandula-, citrom- és csokoládé-fekben kaphatók s a kicsinyek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. — Egy 15 filléres puddingporcsomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Mint-hogy pedig a puddingokat gyümölcs-ízzel, tejföl nélkül készíthjük, ezen szerek fokozzák a jóízűt, valamint a tápértéket.

Üzlethelyiség!

A Kollégium nyugati oldalán

:: kétnyilású ::

üzlethelyiség

azonnal bérbeadó.

Évi bér 800 korona.

Bővebbet a Kollégium pedellusánál.

ALAPITTATOTT: 1884-ben.

CZUBA-COGNAC

CZUBA-DUROZIER és TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK.

FRANCZIA COGNACGYÁRA

BUDAFOK.

VEZÉRÜGYNÖKSÉG: RUDA és BLOCHMANN, BUDAPEST.

Ügynökök kerestetnek

újonnan megnyílt hentesárú-kiviteli gyáramhoz.
Különként 5% jutalékot adok!
Juhász Lajos, Debreczen, Szív-utca 18.

Gazdasszonynak

ajánkozik jó megjelenésű éltes nő, ki a mai napig 19 éven keresztül amiklós-völgyei parochián volt alkalmazásban. □ □ Vidékre parochiára vagy magányos úrhoz helyben is. Szíves megkeresést kér
özv. Szedelini Jánosné.
Levelek intézendők özv. Stegena Jánosné úrnő címére, Eperjes, Arok-utca 6. szám.

FONTOS ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítjük a nb. közönséget, hogy illatszer- és háztartási üzletünket - a folytonosan emelkedő forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából - kénytelenek voltunk tetemesen megnagyobbítva áthelyezni:
Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. sz. alá, ahol ezentúl mindennemű szakmánkba való igényeket továbbra is a legkifogástalanabbul elégítünk ki.

FIGYELEM!

Tekintve, hogy reményünkkel igen tisztelt vevőközönségünk becses pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorálni akarunk, elhatároztuk, hogy ezentúl minden hónapban egy

ingyen bevásárlási napot rendezünk.

Minthogy ezen ingyen nap feltételeit itt részletezni helyszűke miatt nem lehet, kegyeskedjék erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24-oldalas illatszer- és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra bárhová ingyen s bérmentve megküldünk. - Címünk:

Parfumerie „HEZ“ illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete
Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7.

Mindenki muzsikálhat

WAGNER hangszerkirály
különleges elsőrendű hangszereivel. Budapest, József-körút 15. sz. (Telefón.)

Varázshagedű felszereléssel 6 korona. Javítási szakmühelyek! ::
Csodaztrómba erős rézből 6 kor. Fényképes
Harmonika tánc részére 10 korona. árjegyzék
Varázsfuvola ajándékkal 4 korona. ingyen!
Óriási beszélőgép kottákkal 40 kor.

A milánói, párisi és londoni kiállítások aranyéremmel és érdemkereszttel kitüntetve.

Óvás. Ügyeljen a Wagner névre és a 15-ös házszámra!

Horgony-thymol-kenőcs.

Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. -80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.

a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hüléseknél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvege: kor. -80, 1.40, 2.-.

Horgony-vas-albuminat-festvény.

Vérzegénységnek és sápkórnál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Uicátor „Az arany orozslához”, címzett, gyógyszerárban, Prága I, Elisabetsrassó 5.

Kerényi-utca 5. számú

ház

szabad kézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál.

Köztudomású, hogy a Pálffy Testvérek-féle „Medicinal Cognac“

a legjobb, mert üdít, gyógyít, erősít!

Legfinomabb,

elzakhíthatatlan, francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona a pénz előzetes beküldése mellett. Postó 30 fill. Utánvétellel portó 74 fill. „HEZ“, Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. sz. Diszkrét szétküldés.

A Fő-utca 92. sz. házban

a Kossuth Lajos-utcára néző

I. emeleti lakás

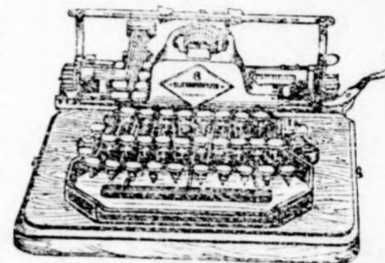
május hó 1-jétől kiadó.

Bővebbet a háziasszonynál.

Blickensderfer írógépek.

Sokszorosán szabadalmazva és kitüntetve. • Több mint 165,000 drb használatban.

Kiváló rendszer, látható írással, direkt színezés gépszallag nélkül, kicserélhető betűk, tabulátorral és minden újítással.

Ára választás szerinti két írásfajjal vagy két nyelvre, elegáns szekrényvel K 270, K 320, K 380. Alumínium utazógép K 300. :: Modell Weltblick K 200. Képes árjegyzék ingyen s bérmentve.

Groyen & Richtmann, Köln.

Fiók: Berlin, Leipzigerstr. 112.

Képviselet Ausztria-Magyarország részére: ING. JAN SVEHLA, Prag, II., Palacky Quai 42.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utólrhetetlen gyógyhatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladást, rekedtséget és gé ebajukat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomor- és kölika ellen. Gyógyhatású aranyér- és alteti bántalmat kímél, tisztítja a veseket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kötőnőn bevált fogfájás-olvas fog-ke, szájbűz, va az összes száj- és fogbetegségek, büfögés ellen, megszünteti a száj- vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pantiikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyet, orlóncot, látsól eredő hólyagot, kelet, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Mindehánál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kezelni legyen.

Írjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.
12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

□ □ Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény! □ □

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Allein echter Balsam aus der Südtiroler Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn

nővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, séreg, rothadás, körömguyülés, hólyag, égési sebek, stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ár 3-60 kor., a pénz előzetes behűldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógyszerárban, valamint az ország legtöbb gyógyszerárban. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogeriákban Budapestben kapható. - Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárából, PREGRADA, Rohitsch mellett.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 f.

Kapható gyógyszerárban s drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaleczky Pál, Molitorisz István és illiger Pál gyógyszerárak an és Pálesch Árpád drogeriájában. - Bártán Löcherer Gyula és Tirsch István gyógyszerárakban.

Éljen!

EGGER mellpasztilláj csakhamar meggyógyít